

2 KONINGEN

19-20

Hizkia's vertrouwen op God tijdens de Assyrische dreiging en zijn latere hoogmoed.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/2-koningen/19-20

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Assyrië bedreigt Hizkia en Jeruzalem	5 min	4
2	Vertrouwen op Egypte of op de HEERE	3 min	6
3	Hizkia zoekt hulp bij Jesaja	3 min	8
4	Sanherib dreigt opnieuw met verwoesting	2 min	10
5	Hizkia legt de dreigbrief voor aan God	3 min	12
6	De maagd en Immanuel als teken voor Achaz	3 min	14
7	Jesaja's zoon als teken van bevrijding	2 min	16
8	Jesaja en zijn kinderen als beeld van Christus	2 min	17
9	Jeruzalem als de maagd die een zoon krijgt	3 min	19
10	Assyrië als werktuig van God	4 min	20
11	Juda overstroomd, Jeruzalem gespaard	2 min	24
12	God belooft bescherming en herstel voor Juda	3 min	25
13	God verslaat Assyrië en bevrijdt Jeruzalem	3 min	27
14	Hizkia's ziekte, gebed en genezing	2 min	29

15	De gevolgen van vijftien extra levensjaren	3 min	31
16	Gods wil aanvaarden bij het sterven	3 min	32
17	De teruggaande schaduw als wonderteken	3 min	33
18	Hizkia toont Babel zijn schatten	2 min	35
19	Jesaja voorzegt de Babylonische ballingschap	3 min	36
20	Hizkia's hoogmoed en vernedering	3 min	38
21	Hizkia's hart beproefd en zijn levenseinde	3 min	41
	Om verder te lezen		42

1

Assyrië bedreigt Hizkia en Jeruzalem

We waren bezig met 2 Koningen hoofdstuk 18, waar een verhaal begon dat zonder onderbreking doorgaat in hoofdstuk 19. Dit is het verhaal over de tijd dat Assyrië, enkele jaren nadat het het noordelijke koninkrijk en zijn hoofdstad Samaria had veroverd, ook naar het zuiden trok om Juda te straffen, omdat Hizkia geen schatting meer aan Assyrië betaalde. Daarom waren de Assyriërs kwaad geworden en hadden ze legers naar het zuiden gestuurd. Jeruzalem was beslist niet tegen Assyrië opgewassen.

Hizkia werd bedreigd, en de generaal van het Assyrische leger, die de rabsake wordt genoemd, kwam naar Jeruzalem en uitte dreigementen. Hij zou hen vernietigen en ze moesten niet denken dat ze weerstand konden bieden. Hij sprak zelfs zo luid dat alle mensen op de muren hem konden horen, hoewel hij onderhandelde met drie vertegenwoordigers die Hizkia had gestuurd om met de aanvoerder van de belegeraars te praten. Hij probeerde de mensen op de muur over te halen om tegen Hizkia in opstand te komen. Hij zei:

Dit zegt de koning: Laat Hizkia u niet bedriegen, want hij zal u niet uit zijn hand kunnen redden. Laat Hizkia u ook niet doen vertrouwen op de HEERE door te zeggen: De HEERE zal ons zeker redden, en deze stad zal niet gegeven worden in de hand van de koning van Assyrië. Luister niet naar Hizkia, want dit zegt de koning van Assyrië: Geef u aan mij over, kom de stad uit, naar mij toe. Dan mag ieder eten van zijn eigen wijnstok en ieder van zijn eigen vijgenboom, en ieder water drinken uit zijn eigen put,

2 KONINGEN 18:29-31

Hij was duidelijk heel zelfverzekerd, heel brutaal. Hij zei: ‘Ik zal jullie militaire kracht zelfs vergroten als jullie naar buiten willen komen om te vechten. Ik zal tegen jullie vechten met één hand op mijn rug gebonden’, bij wijze van spreken.

Zo stonden de zaken aan het einde van hoofdstuk 18. De onderhandelaars die Hizkia had uitgestuurd, Eljakim, Sebna en Asaf, keerden na deze onderhandelingen terug naar de stad met gescheurde kleren. Ze waren namelijk bedroefd omdat het erop leek dat ze werkelijk in moeilijkheden zaten. En dat zaten ze ook.

Dit verhaal is blijkbaar bijzonder belangrijk, want het staat ook in 2 Kronieken. Dat is natuurlijk niet ongebruikelijk. Veel van de verhalen in 2 Koningen zijn ook in 2 Kronieken te vinden. Maar niet alleen vertelt 2 Kronieken dit verhaal op de overeenkomstige plaats in de geschiedenis. Ook Jesaja besteedt in zijn boek vier hoofdstukken aan wat wij hier in drie hoofdstukken behandelen. Wat in 2 Koningen hoofdstuk 18, 19 en 20 staat, in wezen de rest van het verhaal van Hizkia, is in vier hoofdstukken in Jesaja te vinden. Het is bijna woordelijk hetzelfde. Hoewel Jesaja er vier hoofdstukken voor gebruikt, komt dat alleen doordat het kortere hoofdstukken zijn. Het zijn bijna allemaal dezelfde woorden. Dat staat in Jesaja hoofdstuk 36 tot en met 39. Dat zijn 36, 37, 38 en 39, vier hoofdstukken in Jesaja. Daarin wordt precies dezelfde stof behandeld als in 2 Koningen 18, 19 en 20.

Een kortere versie van hetzelfde verhaal is ook te vinden in 2 Kronieken. Daar beslaat het eigenlijk één hoofdstuk, 2 Kronieken hoofdstuk 32, dat het verhaal beknopter vertelt. Maar dat hetzelfde verhaal drie keer in de Bijbel wordt verteld, wijst erop dat het meer dan gewoon belangrijk is. Blijkbaar is dat ook zo, want Juda kwam op dit moment heel dicht bij de ondergang. Dit zou hun einde zijn geweest.

Het noordelijke koninkrijk Israël was al door Assyrië vernietigd, en de val van zijn hoofdstad Samaria was inmiddels een voldongen feit. Het noordelijke koninkrijk bestond niet meer. Maar het zuidelijke koninkrijk had tot op dit moment standgehouden. Het was hiervoor niet echt door de Assyriërs aangevallen. Nu zijn ze naar het zuiden gekomen en lijkt het erop dat ook Jeruzalem zal vallen, maar dat gebeurt deze keer niet. De reden dat het niet gebeurt, is dat Hizkia een betere koning is dan welke koning het noordelijke koninkrijk ook heeft gehad. Hij is bereid te luisteren naar de profeet van God, en in dit geval was dat de profeet Jesaja.

2

Vertrouwen op Egypte of op de HEERE

Terwijl Hizkia door Assyrië werd belegerd en in grote nood verkeerde, kreeg hij van meer dan één kant raad. Er was vooral een groep raadgevers die zei: 'Je moet Egypte zover krijgen dat het ons komt helpen. Er is niemand in dit gebied die tegen Assyrië op kan. Er is geen volk dat groot genoeg is om hen tegen te houden, behalve misschien Egypte. Als we Egypte zover konden krijgen dat het ons te hulp kwam, dan zouden we een kans hebben om deze lui af te slaan. Dan zouden we ons niet aan hen hoeven over te geven of door hen weggevaagd worden.'

Dat was één van de adviezen die Hizkia op dat moment kreeg. Jesaja stond aan een andere kant. Hij stond aan de kant van de HEERE: vertrouw op de HEERE; vertrouw niet op Egypte. Hij geloofde zelfs dat vertrouwen op Egypte het tegenovergestelde zou zijn van vertrouwen op de HEERE. Je moet je keuze maken. Ga je vertrouwen op de arm van het vlees? Ga je, zoals zelfs de rabsake zei, steunen op:

Nu, zie, u vertrouwt voor uzelf op die geknakte rietstaf, op Egypte. Maar als iemand daarop leunt, dringt hij in zijn hand en doorboort die. Zo is de farao, de koning van Egypte, voor allen die op hem vertrouwen.

2 KONINGEN 18:21

Als je op Egypte vertrouwt, zul je alleen maar teleurgesteld raken en jezelf schade berokkenen. Steun daar zelfs niet op.

De rabsake had gezegd dat beide partijen ongelijk hadden. Wie zeggen dat je op Egypte moet steunen, zeggen dat je op een gebroken rietstaf moet vertrouwen. En over degenen die zeggen dat je op de HEERE moet vertrouwen, zei de rabsake:

Nu dan, ben ik buiten de wil van de HEERE tegen deze plaats opgetrokken om die te gronde te richten? De HEERE heeft tegen mij gezegd: Trek op tegen dit land en richt het te gronde!

2 KONINGEN 18:25

Natuurlijk wist de rabsake niet veel over Jahweh. Hij dacht dat de offerhoogten die Hizkia had afgebroken, dingen waren waaraan Jahweh gehecht was, en dat Jahweh beledigd zou zijn door de hervormingen die Hizkia had doorgevoerd. Het tegendeel was waar. Maar de rabsake wist zo weinig van de Joodse godsdienst, zoals voor vrijwel alle heidenen gold, dat hij dacht dit als argument te kunnen gebruiken. Jahweh zou hen niet redden, omdat ze Jahweh hadden beledigd met al die veranderingen in hun godsdienstige inrichting.

Bedenk dat de offerhoogten al vanaf vrijwel de vroegste tijden waren blijven bestaan. De hervormingen van goede koningen hadden zelden geleid tot het verwijderen van de offerhoogten. Daarom werd er, misschien door de rabsake en anderen, aangenomen dat dit deel uitmaakte van de oorspronkelijke aanbidding van Jahweh uit de alleroudste tijden. Hizkia had daarin ingegrepen door ze af te breken. Hoe dan ook, Jesaja was degene die Hizkia het krachtigst aanraadde op Jahweh te vertrouwen, niet op Egypte.

3

Hizkia zoekt hulp bij Jesaja

Nadat deze dreigementen aan het einde van hoofdstuk 18 zijn geuit, komen we bij hoofdstuk 19. Hier komt Jesaja in beeld. Er staat:

Zodra koning Hizkia dat hoorde, gebeurde het dat hij zijn kleren scheurde, zich in een rouwgewaad hulde en het huis van de HEERE binnenging.

2 KONINGEN 19:1

Zijn onderhandelaars kwamen binnen met gescheurde kleren, en hij zag het gevaar en was eveneens bedroefd en doodsbang. Dus scheurde hij zijn kleren,

Verder stuurde hij Eljakim, het hoofd van de hofhouding, Sebna, de schrijver, en de oudsten van de priesters, gehuld in rouwgewaden, naar Jesaja, de profeet, de zoon van Amoz.

2 KONINGEN 19:2

Dit is de eerste keer dat Jesaja in de boeken Koningen wordt genoemd. Hij is ons natuurlijk heel goed bekend, omdat hij misschien wel het belangrijkste heeft geschreven van alle boeken van de profeten die deel uitmaken van de canon van de oudtestamentische Schrift. Jesaja is eigenlijk het langste, met 66 hoofdstukken. En velen zouden zeggen dat het de allerprachtigste Hebreeuwse poëzie bevat die waar dan ook in de Bijbel te vinden is.

Jesaja was een staatsman. Hij was een profeet. Hij was van adellijke of koninklijke afkomst, verwant aan de koningen, een neef van de koningen, en ook een groot literator. Hij kon niet alleen profeteren, maar hij kon het ook prachtig onder woorden brengen. Zo prachtig dat velen hebben gezegd dat zijn poëzie die van Shakespeare en Milton en alle grote Engelse dichters overtreft. Dat wordt althans beweerd. Dit is

Jesaja, over wie we tot nu toe niets hebben gehoord. We hebben in eerdere hoofdstukken veel gehoord over Elia en Elisa, maar nu horen we kort, maar op een heel belangrijk moment, over Jesaja.

Jesaja was bij de koning bekend, en hij stuurde de boodschappers naar Jesaja.

Zij zeiden tegen hem: Dit zegt Hizkia: Deze dag is een dag van benauwdheid, bestraffing en belediging; ja, de kinderen staan op het punt geboren te worden, maar er is geen kracht om te baren.

2 KONINGEN 19:3

Het is niet duidelijk wat dat betekent, tenzij het betekent dat de hongersnood in de stad de mensen zo heeft verzwakt dat zelfs moeders die op het punt staan te bevallen, niet de kracht hebben om die laatste keer te persen. Ze worden immers belegerd en hebben daarom maar beperkt voedsel. Het kan een overdrijving zijn, of het kan werkelijk zover zijn gekomen: de mensen hebben geen kracht meer. De mensen zijn uitgeput. Zelfs een vrouw die een kind baart, kan op het moment van de bevalling niet bevallen, omdat ze niet de kracht heeft om het kind ter wereld te brengen.

Misschien zal de HEERE, uw God, al de woorden horen van de commandant, die zijn heer, de koning van Assyrië, gestuurd heeft om de levende God te honen, en zal Hij hem straffen om de woorden die de HEERE, uw God, gehoord heeft. Wilt u dan een gebed opzenden voor het overblijfsel dat er nog te vinden is?

2 KONINGEN 19:4

Zo kwamen de dienaren van koning Hizkia bij Jesaja. Jesaja zei tegen hen: Dit moet u tegen uw heer zeggen: Zo zegt de HEERE: Wees niet bang voor de woorden die u gehoord hebt, waarmee de dienaren van de koning van Assyrië Mij gelasterd hebben. Ik zal een geest over hem laten komen, zodat hij een gerucht hoort en naar zijn eigen land terugkeert. Daar zal Ik hem door het zwaard laten omkomen.

2 KONINGEN 19:5-7

Met andere woorden, hij zal hier niet slagen. Maar dat is niet alles.

4

Sanherib dreigt opnieuw met verwoesting

Toen keerde de commandant terug en trof de koning van Assyrië aan, in strijd gewikkeld met Libna. Hij had namelijk gehoord dat hij uit Lachis was vertrokken.

2 KONINGEN 19:8

Blijkbaar voerden de Assyriërs tegelijkertijd meer dan één veldtocht. Hoewel de koning van Assyrië de rabsake had gestuurd om Jeruzalem te belegeren, was hij zelf naar Lachis gegaan. De rabsake hoorde dat de koning uit Lachis was vertrokken en bij Libna oorlog was gaan voeren. Blijkbaar vond de rabsake dat hij daar maar beter heen

kon gaan om zijn koning te helpen. Hij hoorde dus inderdaad een gerucht, en dat bracht hem er inderdaad toe te vertrekken en naar zijn eigen land te gaan. Jesaja's profetie kwam uit.

Toen Sanherib over Tirhaka, de koning van Cusj, hoorde zeggen: Zie, hij is uitgetrokken om tegen u te strijden, stuurde hij opnieuw gezanten naar Hizkia om te zeggen: Dit moet u tegen Hizkia, de koning van Juda, zeggen: Laat uw God, op Wie u vertrouwt, u niet bedriegen door te zeggen: Jeruzalem zal niet in de hand van de koning van Assyrië gegeven worden. Zie, u hebt zelf gehoord wat de koningen van Assyrië met al de landen hebben gedaan door ze met de ban te slaan. En zou ú dan gered worden? Hebben de goden van de volken die mijn vadersen te gronde gericht hebben, hen gered: Gozan, Haran, Rezef en de zonen van Eden die in Telassar waren? Waar is de koning van Hamath, de koning van Arpad, de koning van de stad Sefarvaïm, van Hena en van Ivva?

2 KONINGEN 19:9-13

Wat hij zegt, is dat deze volken niet uit zijn hand gered konden worden. Waarom denk je dat dat bij jou wel zal gebeuren? De reden is natuurlijk dat Jeruzalem wel een echte God had om hen te beschermen. Die andere volken hadden alleen valse goden die hen niet konden beschermen.

Er staat:

5

Hizkia legt de dreigbrief voor aan God

Toen Hizkia de brieven uit de hand van de gezanten had ontvangen en die had gelezen, ging hij naar het huis van de HEERE. Vervolgens spreidde Hizkia die brieven uit voor het aangezicht van de HEERE,

2 KONINGEN 19:14

Dat is altijd een beeld geweest dat me aansprak: hoe hij in de tempel de brief voor God uitspreidt, zodat Hij hem kan lezen. ‘Hier is de bedreiging, Heere. Dit is Uw probleem.’ Er zijn momenten geweest waarop ik eigenlijk vrijwel hetzelfde heb gedaan. Het was niet altijd een geschreven brief die iemand me had gestuurd, maar het was slecht nieuws. Slecht nieuws of bedreigingen of dingen die verontrustend waren, dingen waar ik zelf niets aan kon verhelpen. Ik ga dan gewoon naar de Heere en spreid het voor Hem uit, alsof ik Hem de brief laat lezen. En Hij kan besluiten wat Hij eraan gaat doen.

en Hizkia bad voor het aangezicht van de HEERE en zei: HEERE, God van Israël, Die tussen de cherubs troont, U bent het, U alleen bent de God van alle koninkrijken van de aarde, Ú hebt de hemel en de aarde gemaakt. Neig, HEERE, Uw oor en luister; open, HEERE, Uw ogen en zie. Hoor de woorden van Sanherib, die hij gestuurd heeft om de levende God te honen.

2 KONINGEN 19:15-16

Dat waren blijkbaar eigenlijk de woorden van de Rabsake, maar afkomstig van Sanherib en via de Rabsake overgebracht.

Het is waar, HEERE, de koningen van Assyrië hebben die heidenvolken en hun land verwoest, en hun goden hebben zij prijsgegeven aan het vuur. Het waren immers geen goden, maar het was het werk van mensenhanden, hout en steen. Daarom hebben zij die vernield. Nu dan, HEERE, onze God, verlos ons toch uit zijn hand. Dan zullen alle koninkrijken van de aarde weten dat U, HEERE, alleen God bent.

2 KONINGEN 19:17-19

Toen liet Jesaja, de zoon van Amoz, aan Hizkia zeggen: Zo zegt de HEERE, de God van Israël: Ik heb gehoord wat u tot Mij gebeden hebt over Sanherib, de koning van Assyrië.

2 KONINGEN 19:20

Dit profetische woord wordt in dichtvorm gegeven, zoals profetieën in de Schriften dat vaak worden. Het is een profetische godsspraak in dichtvorm. Er staat dat de Heere dit over Sanherib zegt:

Dit is het woord dat de HEERE over hem gesproken heeft: De maagd, de dochter van Sion, veracht u, zij bespot u, de dochter van Jeruzalem schudt het hoofd achter u.

2 KONINGEN 19:21

Met andere woorden, je wordt gehoond door een klein meisje, de dochter van Sion, het jonge meisje, de maagd. Zij drijft de spot met je. Als er iets is wat een machokoning niet zou verdragen, dan is het wel dat hij uitgerekend door een klein meisje wordt bespot. Dat zou vernederend zijn. En Hij zegt dat Sion misschien wel als een klein meisje is, deze maagdelijke dochter van Sion, maar dat ze je veracht. Ze lacht je spottend uit.

6

De maagd en Immanuel als teken voor Achaz

Let erop dat Jeruzalem hier de maagd wordt genoemd. Dat vind ik interessant, omdat je, als je Jesaja hoofdstuk 7 opslaat, een vers tegenkomt dat we goed kennen: Jesaja 7:14. Jesaja spreekt daar tot een andere koning. Hij spreekt tot Achaz, de vader van Hizkia. En hij zegt tegen hem in vers 14:

Daarom zal de Heere Zelf u een teken geven: Zie, de maagd zal zwanger worden. Zij zal een Zoon baren en Hem de naam Immanuel geven.

JESAJA 7:14

Niet een maagd, maar de maagd.

We weten dat dit een profetie over de geboorte van Jezus is, omdat het Nieuwe Testament deze tekst in Mattheüs hoofdstuk 1 aanhaalt als een profetie over de geboorte van Jezus. Maar wat betekende het voor Achaz? Dit moest een teken voor hem zijn. Wat er 700 jaar later in Bethlehem gebeurde, bleek beslist geen teken voor Achaz te zijn. Hij was allang dood. God gaf Achaz bij deze gelegenheid een teken. Hij probeerde hem te bemoedigen met de verzekering dat de koningen van Syrië en Israël, die op dat moment samenspannen om hem ten val te brengen, daar niet in zouden slagen.

En dit is het teken dat God gaf:

Daarom zal de Heere Zelf u een teken geven: Zie, de maagd zal zwanger worden. Zij zal een Zoon baren en Hem de naam Immanuel geven. Boter en honing zal Hij eten, totdat Hij in staat is het kwade te verwerpen en het goede te kiezen. Voorzeker, voordat de jongen in staat is het kwade te verwerpen en het goede te kiezen, zal het land verlaten zijn, namelijk het land van de twee koningen voor wie u in angst verkeert.

JESAJA 7:14-16

En die zoon zal nog niet erg oud zijn voordat deze koningen, voor wie je bang bent, verdwenen zullen zijn. Hij zegt heel specifiek in vers 16 van Jesaja 7:

Want voordat het kind weet hoe het kwaad moet afwijzen en het goede moet kiezen, zal het land waar je bang voor bent door allebei zijn koningen verlaten zijn.

Israël en Syrië zullen hun beide koningen verliezen voordat dit kind erg oud zal zijn.

[Vertalersnoot: De spreker volgt hier de Engelse formulering dat het land 'door zijn beide koningen verlaten' zal zijn. De hierboven aangehaalde HSV formuleert dit als het verlaten raken van het land van de twee koningen.]

Dit kan niet uitsluitend naar Jezus verwijzen, omdat de geboorte van Jezus niet plaatsvond tijdens het leven van de koningen van Syrië of Israël. En daarom zou Zijn kindertijd geen tijdsaanduiding zijn voor hoelang het zou duren voordat deze koningen vernietigd zouden worden. Er moest een kind zijn dat eerder geboren zou worden om als teken voor Achaz te dienen.

7

Jesaja's zoon als teken van bevrijding

En inderdaad, als je naar hoofdstuk 8 van Jesaja kijkt, vers 1:

Verder zei de HEERE tegen mij: Neem u een groot schrijfbord en schrijf daarop, voor iedereen leesbaar: Maher Sjalal Chasj Baz.

JESAJA 8:1

Dat wordt namelijk de naam van Jesaja's eigen zoon, en die betekent: 'bespoedig de roef, verhaast de buit'. Maher Sjalal Chasj Baz.

Toen nam ik voor mijzelf betrouwbare getuigen: Uria, de priester, en Zacharia, de zoon van Jeberechja.

JESAJA 8:2

En vers 3:

Ik was tot de profetes genaderd, zij werd zwanger en baarde een zoon. Toen zei de HEERE tegen mij: Geef hem de naam Maher Sjalal Chasj Baz.

JESAJA 8:3

De rijkdommen van Damascus — dat is Syrië — en Samaria — dat is het noordelijke koninkrijk Israël — zullen worden weggevoerd voordat dit kind, de zoon van Jesaja, oud genoeg is om 'papa' of 'mama' te zeggen.

Met andere woorden, terwijl dit kind nog heel jong is, zal deze dreiging vanuit Syrië en Israël voorbij zijn. Het is precies hetzelfde als wat in hoofdstuk 7, vers 16, met andere woorden wordt voorspeld.

Dan gaat hij verder met profeteren over zijn zoon. Kijk naar Jesaja 8:8. Hij zegt over Assyrië:

Hij dringt door tot in Juda, overspoelt het, trekt er doorheen, hij reikt tot aan de hals, en zijn uitgebreide vleugels zullen de volle breedte van Uw land innemen, Immanuel!

JESAJA 8:8

O Immanuel? Jesaja's zoon Immanuel? Het is duidelijk dat de profetie van Jesaja 7:14 tot en met 16 een profetie is die betrekking heeft op dit kind van Jesaja dat geboren zou worden. Voordat hij erg oud is, zou de dreiging van Syrië en Israël voorbij zijn. En Jesaja's zoon wordt zelf Immanuel genoemd.

8

Jesaja en zijn kinderen als beeld van Christus

Wat we dan zouden moeten zeggen, is dat Jesaja en zijn zoon hier dienen als een type en een schaduw. Als je naar hetzelfde hoofdstuk kijkt, hoofdstuk 8 van Jesaja, vers 18, zegt Jesaja:

Zie, ik en de kinderen die de HEERE mij gegeven heeft, dienen tot tekenen en wonderen in Israël, afkomstig van de HEERE van de legermachten, Die op de berg Sion woont.

JESAJA 8:18

Die uitspraak:

Hier ben ik met de kinderen die de Heer me heeft gegeven, wordt in Hebreeën 2:13 aangehaald alsof Jezus dat zegt. In werkelijkheid spreekt Jesaja over zichzelf en zijn zonen.

Overigens staat er in vers 18 over hen:

Wij zijn er als tekenen en wonderen in Israël.

Weet je nog dat Jesaja zei:

Daarom zal de Heere Zelf u een teken geven: Zie, de maagd zal zwanger worden. Zij zal een Zoon baren en Hem de naam Immanuel geven.

JESAJA 7:14

Hij zegt:

Mijn zonen en ik zijn tekenen.

Met andere woorden, alles wat over deze zoon van een maagd wordt gezegd, geldt voor Jesaja's zoon. Hij is een teken voor Israël. Zijn geboorte markeert de niet zo ver verwijderde bevrijding van de dreiging van Israël en Syrië.

Hoe moeten we dit begrijpen? Het lijkt duidelijk dat Jesaja's zoon in ten minste één opzicht de zoon is die in Jesaja 7:14 wordt voorspeld, al is hij niet de volledige vervulling. Net zomin als Salomo de volledige vervulling is van de belofte die God over Davids zoon heeft gedaan. God deed David beloften over zijn zoon, en we weten dat die gedeeltelijk in Salomo werden vervuld. Maar Salomo was ook een type van Christus, en we herkennen de meest volledige vervulling in Christus Zelf. Zo is ook deze zoon van de maagd in eerste instantie Jesaja's zoon. Maar we weten van een grotere vervulling in Christus, zoals het Nieuwe Testament ons vertelt.

9

Jeruzalem als de maagd die een zoon krijgt

Maar hoe kon Jesaja's zoon de zoon van een maagd worden genoemd? We weten dat het geen maagd was die hem ontving, want hij zegt:

Ik was tot de profetes genaderd, zij werd zwanger en baarde een zoon. Toen zei de HEERE tegen mij: Geef hem de naam Maher Sjalal Chasj Baz. Want voordat het jongetje papa of mama zal kunnen roepen, zal men het vermogen van Damascus en de buit van Samaria vóór de koning van Assyrië dragen.

JESAJA 8:3-4

Zij was geen maagd. Zij was kennelijk zijn vrouw, maar geen maagd. Tenzij zij natuurlijk nog maagd was op het moment dat de profetie werd gegeven, en hij vervolgens voor deze gelegenheid met haar trouwde. Hij trouwde met de profetes, en vervolgens hield zij, die ten tijde van de profetie nog maagd was, op maagd te zijn doordat ze met hem trouwde en zijn kind kreeg.

Maar het belangrijke is dat Jesaja 7:14 niet zegt dat een maagd zwanger zal worden en een zoon zal baren. Er staat dat de maagd de zoon zal krijgen. In Jesaja verwijst de maagd kennelijk naar Jeruzalem. Dat doet die aanduiding in elk geval in de woorden van Jesaja in 2 Koningen hoofdstuk 19, vers 21. Jesaja is aan het woord. Hij zegt:

Dit is het woord dat de HEERE over hem gesproken heeft: De maagd, de dochter van Sion, veracht u, zij bespot u, de dochter van Jeruzalem schudt het hoofd achter u.

2 KONINGEN 19:21

Het is overigens niet dezelfde uitdrukking. Er zijn in het Hebreeuws twee verschillende woorden voor maagd, en in Jesaja gebruikt hij een ander woord dan hier. Maar het beeld is hetzelfde. Jeruzalem wordt aangeduid als een maagd, een

meisje. En of het nu dit woord is of een synoniem ervan, het beeld lijkt hetzelfde te zijn.

De gedachte is dat Jeruzalem een zoon zal voortbrengen. De maagd, de dochter van Sion, de stad Jeruzalem, zal binnen haar muren een zoon geboren zien worden. Dat was kennelijk in eerste instantie Jesaja's zoon, die in Jeruzalem werd geboren. Maar de passage heeft duidelijk een meer letterlijke vervulling in Christus, Die uit de maagd Maria wordt geboren. Het is gewoon een interessante combinatie van termen in de twee profetieën van Jesaja: de ene die aan Achaz werd gegeven, en de andere die in de aanwezigheid van Hizkia werd gegeven. In beide gevallen lijkt Jeruzalem te worden aangeduid als de maagd, de dochter van Sion.

10

Assyrië als werktuig van God

Deze boodschap wordt aan Sanherib gestuurd: dit kleine meisje, Jeruzalem, veracht je, bespot je, lacht je uit. Vers 22:

Wie hebt u gehoond en gelasterd? Tegen Wie hebt u de stem verheven en uw ogen hoogmoedig opgeheven? Tegen de Heilige van Israël!

2 KONINGEN 19:22

Je hebt werkelijk God gelasterd, de God van Israël.

Door uw gezanten hebt u de Heere gehoond en gezegd: Met mijn talrijke strijdswagens heb ik de hoge bergen bestegen, de flanken van de Libanon. Ik hak zijn hoge ceders, zijn uitgelezen cipressen om. Ik kom tot in zijn nachtkwartier, tot in zijn weelderig groeiend woud. Ik heb gegraven en van onbekende wateren gedronken; ik heb met mijn voetzolen alle rivieren van de belegerde plaatsen drooggelegd.

2 KONINGEN 19:23-24

Blijkbaar zegt Hij: zo heb je je erop beroemd dat je met je legers bent gekomen en de stad hebt belegerd, dat je hun watertoevoer hebt afgesneden en dat je hen met je militaire krijgsliden gaat verslaan. Hij zegt:

Hebt u dan niet gehoord dat Ik, de Heere, dit lang tevoren gedaan heb, en dat Ik dit van de dagen van weleer heb bewerkstelligd? Nu heb Ik het doen komen: u bent er om de versterkte steden tot puinhopen te verwoesten.

2 KONINGEN 19:25

Daarom waren hun inwoners machteloos, waren zij ontsteld en beschaamd, werden zij als gras op het veld of groene grasscheutjes, als gras op de daken, of koren verzengd eer het overeind staat.

2 KONINGEN 19:26

Wat Hij zegt, is dat Assyrië overwinningen op andere volken heeft behaald omdat God had bepaald dat Assyrië dat inderdaad zou doen. Zelfs de overwinning op het noordelijke koninkrijk Israël was door God bepaald. Als je terugkijkt naar Jesaja hoofdstuk 10, zie je dat Jesaja voorspelde dat God Assyrië naar Israël zou brengen om het te vernietigen, het noordelijke koninkrijk. In Jesaja 10:5 staat:

Wee Assyrië, de roede van Mijn toorn; en Mijn gramschap is een stok in hun hand.

JESAJA 10:5

Dat wil zeggen: Assyrië is de stok die God gebruikt om iemand te treffen. In dit geval is dat Israël.

‘Ik zal hem sturen.’ Daarmee wordt Assyrië bedoeld.

Op een huichelachtig volk zal Ik hem afsturen; tegen het volk waarop Ik verbolgen ben, zal Ik hem bevel geven om roof te plegen, om buit te roven, en om het te vertrappen als slijk op straat.

JESAJA 10:6

Dat is Israël.

Dus God zegt:

Ik ga Assyrië inzetten tegen Mijn ongehoorzame volk, omdat Ik boos op ze ben, en Ik ga hem gebruiken om ze te straffen.

Maar hij — dat is Assyrië — bedoelt het niet zo.

Hij doet dit niet bewust om gehoorzaam te zijn aan Jahweh.

Maar zelf meent hij het zo niet, en diep in zijn hart denkt hij zo niet. Want het leeft in zijn hart om weg te vagen en de volken uit te roeien — niet weinige! Want hij zegt: Zijn mijn vorsten niet allemaal koningen? Is het Kalno niet vergaan als Karchemis, Hamath als Arpad, Samaria als Damascus?

JESAJA 10:7-9

Zijn al die steden niet gewoon hetzelfde?

Zoals mijn hand wist te vinden de koninkrijken van de afgoden, hoewel hun beelden die van Jeruzalem en die van Samaria overtroffen; zoals ik gedaan heb met Samaria en zijn afgoden — zou ik zo niet doen met Jeruzalem en zijn afgodsbeelden?

JESAJA 10:10-11

Zo denkt Assyrië. Assyrië denkt dat ze met Jeruzalem hetzelfde kunnen doen als wat ze met Samaria hebben gedaan. Maar zo zal het niet gaan. Jesaja 10:15 zegt:

Zou een bijl zich beroemen tegen wie ermee hakt, of een zaag zich verheffen tegen wie hem trekt? Alsof een staf regeert over wie hem hanteert, alsof een stok opheft wie geen stuk hout is. Daarom zal de Heere, de HEERE van de legermachten, zijn welgedane vorsten doen uitteren. Onder zijn rijkdom zal Hij een brand laten woeden, als een brand van verzengend vuur. Want het Licht van Israël zal worden tot een vuur, zijn Heilige tot een vlam, en die zal zijn distels en zijn dorens verbranden en verteren, in één dag.

JESAJA 10:15-17

Dat wil zeggen: van Assyrië.

Enzovoort, enzovoort.

11

Juda overstroomd, Jeruzalem gespaard

Hij zegt dat Assyrië door God wordt gebruikt om Samaria en andere volken te straffen, maar Jeruzalem niet. Als je terugkijkt naar Jesaja 8, waar we zojuist waren: wanneer Jesaja bij de geboorte van zijn zoon profeteert, profeteert hij over Assyrië dat tegen Juda optrekt. Als je naar Jesaja 8, vers 7 en 8 kijkt, zegt hij:

daarom, zie, doet de Heere over hen opkomen de machtige, geweldige wateren van de rivier de Eufraat, namelijk de koning van Assyrië met al zijn luister. Deze zal buiten al zijn stroom beddingen treden, en over al zijn oevers heenstromen. Hij dringt door tot in Juda, overspoelt het, trekt er doorheen, hij reikt tot aan de hals, en zijn uitgebreide vleugels zullen de volle breedte van Uw land innemen, Immanuel!

JESAJA 8:7-8

In dit geval over Syrië en Israël, maar Juda zal ook nog in de profetie voorkomen voordat we hier klaar zijn.

Dat wil zeggen: de legers van Assyrië zijn als een vloed die Israël en Syrië komt overspoelen. Er staat:

Hij zal buiten al zijn rivierbeddingen treden en over al zijn oevers stromen.

Dan staat er:

Hij zal door Juda trekken.

Dus de Assyrische legers zullen ook naar Juda komen.

Daar gaat het om. Wanneer de legers van Assyrië naar Juda komen, zal het anders zijn dan toen ze naar Israël kwamen. Ze hebben Israël volledig overspoeld en verdronken. Het hoofd, Samaria, bezweek ook. Maar Juda zal slechts tot aan de hals overstroomd worden. Het hoofd zal als het ware nog boven water blijven. Jeruzalem, de hoofdstad, zal onaangetast blijven. Jeruzalem zal overleven. Het volk van Juda zal overleven waar Israël dat niet had gedaan, omdat God Juda's hoofd boven water zal houden. De vloed van de Assyrische legers zal tot aan Juda komen, slechts tot aan de hals.

Dat is dus waarover we in dit verhaal in 2 Koningen lezen. Op dit moment, toen Assyrië Jeruzalem belegerde, hadden ze de meeste belangrijke steden en dorpen van Juda al veroverd. Nu was het land tot aan de hals overstroomd, maar het hoofd, Jeruzalem, was niet gevallen.

12

God belooft bescherming en herstel voor Juda

In 2 Koningen 19:27 staat:

Maar uw zitten, uw uitgaan, uw thuis komen ken Ik, en uw tekeergaan tegen Mij.

2 KONINGEN 19:27

Dit zegt God tegen Sanherib. Hij vervolgt:

Omdat uw woede tegen Mij en uw rumoer Mij ter ore zijn gekomen, zal Ik Mijn haak in uw neus slaan en Mijn bit tussen uw lippen leggen. Ik zal u terugvoeren langs de weg waarlangs u gekomen bent.

2 KONINGEN 19:28

Zo voerde Assyrië mensen gewoonlijk in gevangenschap weg, met haken door hun neus of hun lippen. Zo voerden ze hen in gevangenschap weg. En God zegt: 'Ik ga hetzelfde met jou doen. Ik ga je leiden naar waar Ik wil dat je gaat. Je gaat terug. Je zult

Jeruzalem ongedeerd laten. Je gaat terug langs de weg waarlangs je gekomen bent.'

Er staat:

En dit zal voor u het teken zijn: men zal dit jaar eten wat vanzelf gegroeid is, in het tweede jaar wat daarvan weer opkomt; in het derde jaar moet u zaaien en maaien, en wijngaarden planten en de vruchten daarvan eten, want opnieuw zal wat ontkomen, wat overgebleven is van het huis van Juda, wortel schieten naar beneden toe en vrucht dragen de hoogte in, want van Jeruzalem zal uitgaan wat overgebleven is, en wat ontkomen is, van de berg Sion. De na-ijver van de HEERE van de legermachten zal dit doen.

2 KONINGEN 19:29-31

Dat gedeelte over eten wat in het eerste en tweede jaar vanzelf groeit, enzovoort, lijkt te gaan over hoelang het zal duren voordat de landbouw in dat gebied weer wordt hervat. Assyrië heeft alle landbouwgronden rond de stad bezet. Alle boeren en mensen die het hebben overleefd, zitten in de ommuurde stad. Daar proberen ze te overleven met voedsel dat is opgeslagen. Er zal nog een paar jaar geen landbouw in Juda zijn, maar uiteindelijk wel weer. En God zal een overblijfsel bewaren.

Vers 32:

Daarom, zo zegt de HEERE over de koning van Assyrië: Hij zal deze stad niet binnenkomen, daar geen pijl in schieten, haar met geen schild tegemoetkomen, en tegen haar geen belegeringsdam opwerpen.

2 KONINGEN 19:32

Dat zijn de gebruikelijke manieren waarop je een stad zou veroveren, maar Assyrië zal niet eens zo dicht bij de verovering van Jeruzalem komen. Er zal zelfs geen enkele pijl van het Assyrische leger Jeruzalem binnenvliegen.

Langs de weg waarover hij gekomen is, zal hij terugkeren, maar deze stad zal hij niet binnenkomen, spreekt de HEERE. Want Ik zal deze stad beschermen door haar te verlossen, omwille van Mijzelf en omwille van David, Mijn dienaar.

2 KONINGEN 19:33-34

13

God verslaat Assyrië en bevrijdt Jeruzalem

Dat is de profetie. Hoe is die vervuld?

Het gebeurde in diezelfde nacht dat de engel van de HEERE ten strijde trok en in het leger van Assyrië honderdvijfentachtigduizend man neersloeg. Toen men de volgende morgen vroeg opstond, zie, het waren allemaal dode lichamen. Daarop brak Sanherib, de koning van Assyrië, op. Hij trok weg en keerde naar zijn land terug; en hij bleef in Ninevé. Het gebeurde nu, toen hij zich in het huis van Nisroch, zijn god, neerboog, dat Adrammelech en Sarezer, zijn zonen, hem met het zwaard doodden. Zij ontkwamen naar het land Ararat, en Esar-Haddon, zijn zoon, werd koning in zijn plaats.

2 KONINGEN 19:35-37

Het is interessant dat zijn zonen hem doodden, maar zijn troon niet overnamen. Ze doodden hem en vluchtten. Ze moeten hem gewoon niet gemogen hebben. Het was niet zo dat ze er vooral op uit waren om zijn positie over te nemen. Ze haatten hem

gewoon en ruimden hem uit de weg. Zo stierf hij in zijn eigen land, zoals voorspeld was. En honderdvijfentachtigduizend van zijn soldaten werden gedood, maar door God, niet door de Joden, niet door Hizkia en zijn volk.

Dat was de grote bevrijding die kwam doordat Hizkia op de Heere vertrouwde en het huis van de Heere binnenging om zijn zaak voor te leggen, in plaats van naar Egypte te gaan. Zo werd Jesaja als het ware de redder van het volk, doordat hij Hizkia die kant op stuurde, in plaats van de richting waarin anderen hoopten dat hij zou gaan.

In 2 Kronieken is het veel korter. Daar staan veel minder bijzonderheden van dit verhaal. Maar de vermelding van Jesaja in 2 Kronieken is aanzienlijk beknopter, maar één vers. In 2 Kronieken 32:20, nadat we hebben gelezen over de bedreiging die van Sanherib tegen Jeruzalem was uitgegaan, staat:

Maar koning Hizkia en de profeet Jesaja, de zoon van Amoz, baden om die reden en riepen naar de hemel. Toen zond de HEERE een engel, die alle strijdbare helden, leiders en bevelhebbers in het legerkamp van de koning van Assyrië uitroeide. Zo is hij in openlijke schande naar zijn eigen land teruggekeerd. Toen hij het huis van zijn god binnengegaan was, velden zij die uit zijn lichaam voortgekomen waren, hem daar met het zwaard neer. Zo verlost de HEERE Hizkia en de inwoners van Jeruzalem uit de hand van Sanherib, de koning van Assyrië, en uit de hand van allen. Hij gaf hun rust van rondom. En velen brachten geschenken naar de HEERE in Jeruzalem, en kostbaarheden naar Hizkia, de koning van Juda, zodat hij daarna voor de ogen van alle heidenvolken verheven werd.

2 KRONIEKEN 32:20-23

Kronieken vertelt vervolgens ook enkele negatieve dingen over Hizkia. Nadat het meer informatie over zijn hervormingen en alles heeft gegeven dan enig ander boek, gaat het verder en vermeldt het wat de andere boeken niet vermelden. En dat is dat hij aan het einde een aantal slechte dingen deed.

14

Hizkia's ziekte, gebed en genezing

In 2 Koningen hoofdstuk 20 vinden we het korte verhaal van één fout die hij maakte. Dit was geen buitengewoon ernstige fout, maar wel ernstig genoeg om een probleem te vormen. In hoofdstuk 20 van 2 Koningen staat:

In die dagen werd Hizkia ernstig ziek en lag hij op sterven. De profeet Jesaja, de zoon van Amoz, kwam bij hem en zei: Zo zegt de HEERE: Breng uw huis op orde, want u zult sterven en niet blijven leven. Toen keerde Hizkia zijn gezicht naar de muur en bad tot de Heere: Heere, denk er toch aan hoe ik in trouw en met een toegewijd hart voor U geleefd heb en gedaan heb wat goed is in Uw ogen. En Hizkia huilde bitter.

2 KONINGEN 20:1-3

Het gebeurde nu, toen Jesaja nog niet uit de middelste voorhof gegaan was, dat het woord van de HEERE tot hem kwam: Keer terug en zeg tegen Hizkia, de vorst van Mijn volk: Dit zegt de HEERE, de God van uw vader David: Ik heb uw gebed gehoord, Ik heb uw tranen gezien. Zie, Ik ga u gezond maken; op de derde dag zult u naar het huis van de HEERE gaan. En Ik zal vijftien jaar aan uw levens dagen toevoegen, en zal u uit de hand van de koning van Assyrië redden, evenals deze stad; Ik zal deze stad beschermen omwille van Mij en omwille van Mijn dienaar David.

2 KONINGEN 20:4-6

Daarna zei Jesaja: Neem een klomp vijgen. Zij namen die en legden die op de zweer; en hij werd genezen.

2 KONINGEN 20:7

We weten niet wat voor ziekte het was, maar er was minstens één zweer, of er waren er meer. Jesaja bracht er kennelijk een soort vijgenpleister op aan, en dat lijkt aan de genezing te hebben bijgedragen. Hoewel God natuurlijk zei:

Ik zal hem genezen.

In dit geval genas God hem kennelijk door iets wat destijds een medisch middel of een kruidenmiddel was. Dat wijst erop dat God ook door medische middelen kan genezen. God had hem gewoon rechtstreeks kunnen genezen, maar Hij gaf Jesaja daadwerkelijk aanwijzingen voor wat wij een kruidenmiddel zouden kunnen noemen. God gebruikte dat en de man werd genezen.

15

De gevolgen van vijftien extra levensjaren

Dit is een belangrijk verhaal, omdat het een heel negatieve invloed had op de latere ontwikkelingen in Juda. Later viel Juda in handen van de Babyloniërs. Toen dat gebeurde, zegt Kronieken dat God Juda ten val bracht vanwege de zonden van Manasse, de koning die de slechtste van Juda's koningen was. Maar op het moment dat Hizkia op sterven lag, was Manasse nog niet geboren. De koning lag kinderloos op sterven. Dat zou een reden kunnen zijn waarom hij op dat moment niet graag wilde heengaan en waarom hij huilde. Het zou kunnen verklaren waarom hij het zo tragisch vond dat hij op dat moment zou sterven.

Er zijn tenslotte mensen geweest die, toen ze ontdekten dat hun tijd gekomen was, dat met meer zelfbeheersing en meer waardigheid tegemoet traden dan hij. Hij huilt en hij jammert en hij smeekt God om van gedachten te veranderen, en God verandert inderdaad van gedachten. Als Hizkia op dit moment was gestorven, zoals God had bepaald, zou Manasse nooit geboren zijn. Maar doordat Hizkia's leven met vijftien jaar werd verlengd, kreeg hij drie jaar later een zoon die Manasse heette. Toen Hizkia stierf, vijftien jaar na dit verhaal, was Manasse twaalf jaar oud en werd hij koning. De slechte dingen die Manasse deed, zijn volgens de Bijbel de reden waarom God de Babyloniërs stuurde om Juda te vernietigen.

Dus door in zijn tijd de HEERE te zoeken, redde Hizkia Juda van het lot dat Israël door toedoen van de Assyriërs had ondergaan. Maar ironisch genoeg wordt dit verhaal een keerpunt. Hoewel Hizkia niet om iets slechts vraagt en hij geen slecht mens is, legt hij zich eenvoudigweg niet neer bij Gods wil. Gods wil is dat hij op dit moment sterft. In Hizkia's ogen is dat niet goed. Dat is niet logisch. 'God, U maakt hier een fout. Ik ben een goed mens. Ik zou langer moeten leven.' En ongetwijfeld dacht hij bij zichzelf ook: 'Als ik kinderloos sterf, wat zal er dan met de lijn van David gebeuren?'

Wat er zou gebeuren, is ongetwijfeld dat waarschijnlijk een van Hizkia's broers de troon zou bestijgen, in plaats van een zoon. De lijn van David zou doorgaan. Maar hij vertrouwde er niet op dat Gods wil in deze zaak het beste was. Dus vroeg hij God die te veranderen. God gaf hem waar hij om vroeg, maar het was eigenlijk niet goed. Niet

goed voor hem, of voor Israël of Juda. Niet goed voor Juda, omdat zijn zoon, die hierna werd geboren, de ondergang van het volk teweegbracht. Maar ook niet goed voor Hizkia, want als hij op dit moment was gestorven, zou hij zijn gestorven zonder enige smet op zijn levensloop. Hij was een grondige hervormer geweest, vroom en trouw aan de HEERE, zoals hij God erop wees toen hij hier bad en God vroeg hem barmhartigheid te bewijzen. Pas hierna maakte Hizkia de fouten en beging hij de misstappen die hij niet zou hebben begaan als hij bij deze gelegenheid was gestorven.

16

Gods wil aanvaarden bij het sterven

Dus soms, wanneer God zegt dat het jouw tijd is om te gaan, weet God dat het beter is voor jou. Het is beter voor anderen. Voor iedereen is er een moment waarop God wil dat diegene gaat. Dat moeten we onthouden. We zullen allemaal gaan. Soms willen we alleen niet te jong gaan, of willen we niet gaan voordat we nog iets meer hebben bereikt of kleinkinderen geboren hebben zien worden, of kinderen, of zoiets. Er zijn dingen waarvan we denken dat ze nog niet af zijn. Het zou jammer zijn als we nu zouden sterven, omdat er nog iets is wat ik vóór mijn vertrek tot stand hoop te zien komen. Maar God weet voor iedereen wat het beste moment is om te gaan. Soms, als ons leven wordt verlengd... Nou, laat ik dit zeggen: ik ken mensen die God jarenlang hebben gediend en van het geloof zijn afgevallen. Het zou in hun voordeel zijn geweest als ze waren gestorven terwijl ze God dienden, geloof ik. Dan hadden ze vrij jong moeten sterven, maar toch zou het in hun voordeel zijn geweest. Want dan zouden ze op een goede manier zijn gestorven, met een goede verhouding tot God, in plaats van anders.

Hier hebben we dus een voorbeeld van een man die heel begrijpelijk liever leeft dan sterft, liever genezen wordt dan aan de ziekte bezwijkt. Maar de profeet Jesaja heeft tegen hem gezegd:

In die dagen werd Hizkia ziek, tot stervens toe. Toen kwam de profeet Jesaja, de zoon van Amoz, bij hem en zei tegen hem: Zo zegt de HEERE: Regel de zaken van uw huis, want u zult sterven en niet leven.

2 KONINGEN 20:1

Dat betekent waarschijnlijk dat hij iemand als zijn troonopvolger moet aanwijzen. Je hebt geen zoon, dus je moet iemand uitkiezen, waarschijnlijk een broer, een andere zoon van Achaz. Regel de zaken van dat huis, want je gaat sterven.

De koning had moeten zeggen: 'Goed dan. Dit is de wil van God. Ik lig op mijn sterfbed. God haalt me thuis. Hij haalt me hier weg. Dus moet ik trouw doen wat God heeft gezegd en ervoor zorgen dat alles voor het koninkrijk geregeld is.' Zoals David deed toen hij op sterven lag. Hoewel hij niet erg oud was, David was pas zeventig toen hij stierf, regelde hij alles voor het koninkrijk. Hij stelde Salomo aan en zorgde ervoor dat alles klaar was voor zijn vertrek. Hij ging niet jammeren en huilen en vragen of hij in leven mocht blijven. Maar Hizkia deed dat wel, en God gaf hem waar hij om vroeg. Maar uiteindelijk pakte het slecht uit voor hem en voor het volk.

17

De teruggaande schaduw als wonderteken

Dus Hizkia zei in vers 8 tegen Jesaja:

Hizkia nu had tegen Jesaja gezegd: Wat is het teken dat de HEERE mij gezond zal maken en dat ik op de derde dag naar het huis van de HEERE zal gaan?

2 KONINGEN 20:8

En Jesaja zei:

Jesaja zei: Dit zal voor u een teken van de HEERE zijn dat de HEERE het woord dat Hij gesproken heeft, doen zal: Moet de schaduw tien treden verdergaan of tien treden teruggaan?

2 KONINGEN 20:9

Hij bedoelt op de zonnewijzer. En Hizkia antwoordde:

Toen zei Hizkia: Het is voor de schaduw gemakkelijk om tien treden verder te gaan. Nee, laat de schaduw tien treden teruggaan.

2 KONINGEN 20:10

Dat is toch al de richting waarin de schaduw beweegt.

Dit zou vermoedelijk betekenen dat de zon achteruit zou bewegen om de schaduw op de zonnewijzer achteruit te laten gaan. Nu weten we natuurlijk dat het dan niet werkelijk de zon zou zijn die achteruitging. De aarde zou van bewegingsrichting moeten veranderen. Ze zou in haar huidige draaiing tot stilstand moeten komen en dan een klein stukje de andere kant op moeten bewegen om de schaduw op de zonnewijzer achteruit te laten gaan. De aarde draait bij de evenaar met een snelheid van duizend mijl per uur. Ze zou moeten worden stilgezet, dan een stukje de andere kant op moeten draaien en vervolgens haar normale beweging moeten hervatten, nadat dit als teken had gediend.

Sommigen geloven dat God dat heeft gedaan, omdat de schaduw inderdaad tien graden achteruitging. Er staat in vers 11:

En Jesaja, de profeet, riep de HEERE aan, en Hij deed de schaduw tien treden teruggaan van de treden die zij op de treden van Achaz' zonnewijzer naar beneden was gegaan.

2 KONINGEN 20:11

Achaz had blijkbaar een zonnewijzer gebouwd. De meesten geloven dat die uit een aantal treden bestond, zo gebouwd dat de schaduw van de zon op bepaalde momenten van de dag op bepaalde treden viel. Zo wisten ze hoe laat het was. En dus ging hij tien treden naar beneden, tien graden.

Het is natuurlijk mogelijk dat God de bewegingsrichting van de aarde inderdaad heeft veranderd. Dat zou Hij gemakkelijk kunnen doen. Niets is te moeilijk voor Hem. Maar het is ook mogelijk dat Hij de schaduw op een andere manier achteruit kon laten gaan. Als de schaduw op verzoek van Jesaja achteruitging, op welke manier dan ook, zou dat worden gezien als een teken dat God had gegeven. God zou een wolk zo kunnen laten overdrijven dat die de schaduw achteruit laat bewegen. Niet dat de zon op een andere plaats aan de hemel stond, maar dat iets anders een schaduw veroorzaakte: een of ander natuurverschijnsel. Niet onmogelijk. Het zou nog steeds betekenen dat de schaduw achteruitging.

Er staat hier niet dat de zon achteruitging. Er staat alleen dat de schaduw naar beneden ging. Daarom zou de schaduw veroorzaakt kunnen zijn door de beweging van wolken of iets anders. Hoe dan ook zou het een wonder zijn geweest. Misschien geven we de voorkeur aan het meest wonderbaarlijke scenario dat mogelijk is, maar de passage vereist dat niet. Alleen al dat de wolken kwamen als antwoord op het gebed van Jesaja en de schaduw achteruit lieten bewegen, zou bovennatuurlijk genoeg zijn.

18

Hizkia toont Babel zijn schatten

In die tijd stuurde Berodach-Baladan, de zoon van Baladan, de koning van Babel, gezanten met brieven en een geschenk naar Hizkia, want hij had gehoord dat Hizkia ziek geweest was.

2 KONINGEN 20:12

Nu heeft Babel eigenlijk nog geen rol gespeeld in het verhaal. Babel is geen bedreiging voor Israël geweest en is dat zelfs op dit moment nog niet. Babel ligt ver weg. Het is een koninkrijk dat tot op dit moment oorlogen met Assyrië heeft gevoerd. Later, zo'n

vijftig jaar later, vermoed ik, zou Nebukadnezar in Babel aan de macht komen en het Babylonische rijk, het Babylonische koninkrijk, uitbreiden. Dat zou een bedreiging voor Juda worden, en uiteindelijk zouden ze Juda verwoesten. Maar op dit moment, tijdens de regering van Hizkia, was Babel geen bedreiging, geen probleem.

Ze hadden gehoord over Hizkia's ziekte en zijn herstel. Dat moeten wel een ernstige ziekte en een opmerkelijk herstel zijn geweest, als ze daar helemaal in Babel over hoorden. Er staat:

In die tijd stuurde Berodach-Baladan, de zoon van Baladan, de koning van Babel, gezanten met brieven en een geschenk naar Hizkia, want hij had gehoord dat Hizkia ziek geweest was. Hizkia luisterde naar hen en liet hun zijn hele schathuis zien: het zilver, het goud, de specerijen, de kostbare olie, zijn wapenhuis en alles wat in zijn schatkamers te vinden was. Er was niets in zijn huis en in heel zijn koninkrijk dat Hizkia hun niet liet zien.

2 KONINGEN 20:12-13

Nu gaf hij hun hiermee blijkbaar gewoon een rondleiding door de stad. Maar hij legde vooral de nadruk op al het goud en alle rijkdom van de stad. Uzzia had de stad tijdens zijn regering heel rijk gemaakt, en Jotham ook, een paar generaties eerder. Hizkia had dus behalve het koninkrijk ook grote rijkdom geërfd. En blijkbaar vond hij dat iets om over op te scheppen. Hij liet het aan deze gezanten uit Babel zien.

19

Jesaja voorzegt de Babylonische ballingschap

Toen ze weg waren, ging de profeet Jesaja naar koning Hizkia en zei tegen hem:

Wat zeiden die mannen en waar kwamen ze vandaan toen ze bij je kwamen?

En Hizkia zei:

Toen kwam de profeet Jesaja bij koning Hizkia. Hij zei tegen hem: Wat hebben die mannen gezegd en waarvandaan zijn zij naar u toe gekomen? Hizkia zei: Zij zijn uit een ver land gekomen, uit Babel.

2 KONINGEN 20:14

Het gesprek ging verder:

Hij zei: Wat hebben zij in uw huis gezien? Hizkia zei: Zij hebben alles gezien wat er in mijn huis is. Er is niets in mijn schatkamers dat ik hun niet heb laten zien.

2 KONINGEN 20:15

Toen zei Jesaja tegen Hizkia:

Toen zei Jesaja tegen Hizkia: Hoor het woord van de HEERE. Zie, er komen dagen dat alles wat er in uw huis is en wat uw vaders tot op deze dag hebben opgeslagen, naar Babel zal worden weggevoerd. Er zal niets overblijven, zegt de HEERE. Bovendien zullen zij een aantal van uw zonen meenemen, die uit u zullen voortkomen, die u verwekken zult; zij zullen hovelingen worden in het paleis van de koning van Babel.

2 KONINGEN 20:16-18

Toen zei Hizkia tegen Jesaja:

Hizkia zei tegen Jesaja: Het woord van de HEERE dat u gesproken hebt, is goed. Hij zei ook: Is het niet zo, dat er dan duurzame vrede in mijn dagen zal zijn?

2 KONINGEN 20:19

Want hij zei, waarschijnlijk binnensmonds of in zichzelf:

Er zal toch vrede en veiligheid zijn, in elk geval zolang ik leef?

Dat hij de Babylonische gezanten al die rijkdom liet zien, was dus, zoals Jesaja zei, een soort voorteken. Op een dag zullen ze je rijkdom begeren, in de verre toekomst, wanneer je zonen in jouw plaats regeren nadat jij er niet meer bent. En ze zullen alles komen weghalen. Jesaja voorzag dit, en het is natuurlijk ook gebeurd.

Maar Hizkia zei: 'Goed, als God dat zegt.' Maar zijn motieven waren niet erg zuiver. Hij dacht: 'Nou, dit is tenminste een voorspelling over iets wat in de dagen van mijn zonen zal gebeuren, niet in de mijne. Dus ik neem aan dat het met mij wel goed zal gaan. Wat kan het mij schelen wat er met mijn zonen gebeurt?'

Nou, daar kan ik me nauwelijks iets bij voorstellen. Ik zou liever zien dat mijn generatie moeilijke tijden doormaakt, als dat goede tijden voor mijn zonen zou opleveren. Zelf zou ik geen welvarend en zorgeloos leven willen leiden als ik wist dat mijn zonen daarvoor met een of andere ramp in hun leven de rekening zouden moeten betalen. Ik begrijp niet hoe iemand zo egoïstisch kan zijn als Hizkia in dit geval was, dat het welzijn van zijn zonen hem niets kon schelen.

20

Hizkia's hoogmoed en vernedering

Als je even naar 2 Kronieken hoofdstuk 32 kijkt, krijgen we daar wat extra informatie over Hizkia. Het gaat niet echt in op het verhaal van zijn ziekte en herstel. Maar na de bevrijding van Jeruzalem van Sanherib staat er in 2 Kronieken 32:23:

En velen brachten geschenken naar de HEERE in Jeruzalem, en kostbaarheden naar Hizkia, de koning van Juda, zodat hij daarna voor de ogen van alle heidenvolken verheven werd.

2 KRONIEKEN 32:23

Nu zouden onder die velen die geschenken aan hem brachten ook deze gezanten uit Babel vallen, zoals we uit 2 Koningen weten. Ze brachten hem geschenken. Hij was internationaal beroemd om zijn rijkdom en grootheid. En dit was blijkbaar nadat hij van zijn ziekte was hersteld. Maar dit steeg Hizkia naar het hoofd toen hij zo rijk en machtig werd, hoewel hij zo'n geweldige hervormer was geweest en trouw was geweest aan de Heere.

Er staat in vers 24:

In die dagen werd Hizkia ziek, tot stervens toe. Hij bad tot de HEERE, en Die sprak tot hem en gaf hem een wonderteken.

2 KRONIEKEN 32:24

Dat wordt hier in één vers behandeld.

Maar Hizkia vergold niet overeenkomstig de weldaad die hem bewezen was, omdat zijn hart hoogmoedig werd. Daarom rustte er grote toorn op hem en op Juda en Jeruzalem.

2 KRONIEKEN 32:25

Dat betekent hoogmoedig.

Hizkia vernederde zich echter om de hoogmoed van zijn hart, hij en de inwoners van Jeruzalem, zodat de grote toorn van de HEERE niet op hen kwam in de dagen van Hizkia.

2 KRONIEKEN 32:26

Dus uiteindelijk vernederde hij zich, maar een tijdlang verhief hij zich in zijn hart en liep hij gevaar de toorn van God te ondergaan. We weten niet welke vorm die hoogmoed aannam. Naar alle waarschijnlijkheid richtte hij niet opnieuw altaren voor de Baäls en dergelijke op, zoals zijn voorouders hadden gedaan. Hij was heel grondig geweest in het uitroeien van de afgoderij uit Juda. Maar iets wat hij deed was zo kwaad

in Gods ogen dat de toorn van de HEERE boven Jeruzalem en Juda en hemzelf hing. Blijkbaar heeft God Juda in zijn dagen bijna weggevaagd vanwege zijn hoogmoed. Maar uiteindelijk vernederde hij zich.

Er wordt ons niet verteld dat het zo was, maar waarschijnlijk werd hij door Jesaja terechtgewezen. En als gevolg daarvan bekeerden ook de inwoners van Jeruzalem zich. En zo werd Gods toorn afgewend. Die kwam niet over hen in de dagen van Hizkia.

Hizkia bezat zeer veel rijkdom en eer. Hij maakte voor zichzelf schatkamers voor zilver en voor goud, voor edelstenen, voor specerijen en voor schilden, en voor alle kostbare voorwerpen. Ook maakte hij voorraadschuren voor de opbrengst van koren, nieuwe wijn en olie; en stallen voor allerlei dieren, en kooien voor de kudden. Hij bouwde voor zichzelf steden, en bezat kleinvee en runderen in overvloed, want God gaf hem heel veel bezittingen. Hizkia was het die de bovenste uitgang van het water van de Gihon bron dichtstopte en het water recht naar beneden leidde, naar het westen van de stad van David. En Hizkia was voorspoedig in al zijn werk.

2 KRONIEKEN 32:27-30

Je kunt de tunnel van Hizkia nog steeds zien, en als je vandaag naar Jeruzalem gaat, voert die nog steeds water aan. Het is zelfs een toeristische bezienswaardigheid.

21

Hizkia's hart beproefd en zijn levenseinde

Maar het is zo, toen de afgezanten van de vorsten van Babel, die een boodschap aan hem gestuurd hadden om te vragen naar het wonderteken dat in het land gebeurd was, dat God hem verliet, om hem op de proef te stellen, om alles te weten wat er in zijn hart omging.

2 KRONIEKEN 32:31

Dit geeft een interessant inzicht in het verhaal dat we zojuist in 2 Koningen hebben gelezen. Dit stukje duiding van het verhaal krijgen we niet in 2 Koningen, maar alleen hier. Toen die gezanten uit Babel kwamen, voelde hij zich gevleid en wilde hij een goede indruk op hen maken. Er staat dat God Zich in deze zaak van hem terugtrok. Blijkbaar betekent dit dat Hij hem op de proef liet stellen zonder bijzondere genade, of zonder een bijzondere waarschuwing vooraf van Jesaja, of iets dergelijks. God zei niet tegen hem: 'Dit was een beproeving. Je loopt hier gevaar hoogmoedig te worden.' God liet hem gewoon doen wat hij van nature zou doen, en hij werd op de proef gesteld om te zien wat er in zijn hart was.

Helaas was er hoogmoed in zijn hart. Dat zou kunnen betekenen dat die zijn hele regering lang in zijn hart zat. We weten het niet, of in elk geval gedurende een groot deel ervan. Veel van zijn hervormingen zouden uit geestelijke hoogmoed kunnen zijn voortgekomen. Maar hij werd op dit gebied pas op de proef gesteld toen deze mannen

uit Babel kwamen, hem vleiden en hem eerbied betoonden. Daardoor kwam zijn hoogmoed misschien tot volle bloei en ging hij pronken met alles wat hij had. Dit was dus een beproeving van het hart van Hizkia.

Het overige nu van de geschiedenis van Hizkia en zijn gunstbewijzen, zie, die zijn beschreven in het visioen van de profeet Jesaja, de zoon van Amoz, en in het boek van de koningen van Juda en Israël.

2 KRONIEKEN 32:32

Dat visioen hebben we natuurlijk niet. Het is niet het boek Jesaja.

Van het genoemde boek van de koningen van Juda en Israël zou je misschien denken dat het ons boek Koningen is, maar het is niet hetzelfde boek. Tenminste, geleerden geloven niet dat het dat is.

Hizkia ging te ruste bij zijn vaderen en zij begroeven hem bij de weg omhoog met de graven van de zonen van David. Heel Juda en de inwoners van Jeruzalem bewezen hem eer bij zijn dood, en zijn zoon Manasse werd koning in zijn plaats.

2 KRONIEKEN 32:33

Manasse was, zoals we zullen zien, twaalf jaar oud toen hij bij de dood van zijn vader op de troon kwam. Dat betekent dat Manasse werd geboren in die periode van vijftien jaar waarmee zijn leven werd verlengd. We zullen zien dat zijn verhaal heel afschuwelijk is. Het was vanwege de gruwelijke dingen die hij deed dat ook Juda op een later tijdstip in handen van de Babyloniërs viel.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- 2 Koningen 18:29-31

- 2 Koningen 18:21
- 2 Koningen 18:25
- 2 Koningen 19:1
- 2 Koningen 19:2
- 2 Koningen 19:3
- 2 Koningen 19:4
- 2 Koningen 19:5-7
- 2 Koningen 19:8
- 2 Koningen 19:9-13
- 2 Koningen 19:14
- 2 Koningen 19:15-16
- 2 Koningen 19:17-19
- 2 Koningen 19:20
- 2 Koningen 19:21
- Jesaja 7:14
- Jesaja 7:14-16
- Jesaja 8:1
- Jesaja 8:2
- Jesaja 8:3
- Jesaja 8:8
- Jesaja 8:18
- Jesaja 8:3-4
- 2 Koningen 19:22
- 2 Koningen 19:23-24
- 2 Koningen 19:25
- 2 Koningen 19:26
- Jesaja 10:5
- Jesaja 10:6
- Jesaja 10:7-9
- Jesaja 10:10-11
- Jesaja 10:15-17
- Jesaja 8:7-8
- 2 Koningen 19:27
- 2 Koningen 19:28

- 2 Koningen 19:29-31
- 2 Koningen 19:32
- 2 Koningen 19:33-34
- 2 Koningen 19:35-37
- 2 Kronieken 32:20-23
- 2 Koningen 20:1-3
- 2 Koningen 20:4-6
- 2 Koningen 20:7
- 2 Koningen 20:1
- 2 Koningen 20:8
- 2 Koningen 20:9
- 2 Koningen 20:10
- 2 Koningen 20:11
- 2 Koningen 20:12
- 2 Koningen 20:12-13
- 2 Koningen 20:14
- 2 Koningen 20:15
- 2 Koningen 20:16-18
- 2 Koningen 20:19
- 2 Kronieken 32:23
- 2 Kronieken 32:24
- 2 Kronieken 32:25
- 2 Kronieken 32:26
- 2 Kronieken 32:27-30
- 2 Kronieken 32:31
- 2 Kronieken 32:32
- 2 Kronieken 32:33

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.